

Kohtulahendite kogumik

EUROOPA KOHTU MÄÄRUS (seitsmes koda)

6. oktoober 2015*

Apellatsioonkaebus — Euroopa Kohtu kodukorra artikkel 181 — Põllumajandus — Määrus (EÜ) nr 510/2006 — Kaitstud päritolunimetuste ja kaitstud geograafiliste tähiste register — Nimetuse „Edam Holland” registreerimine — Tootjad, kes kasutavad nimetust „Edam” — Põhjendatud huvi puudumine

Kohtuasjas C-517/14 P,

mille ese on Euroopa Liidu Kohtu põhikirja artikli 56 alusel 14. novembril 2014 esitatud määruskaebus,

Schutzgemeinschaft Milch und Milcherzeugnisse e.V., asukoht Berliin (Saksamaa), esindajad: *Rechtsanwalt* M. Loschelder ja *Rechtsanwalt* V. Schoene,

apellant,

teised menetlusosalised:

Euroopa Komisjon, esindajad: B. Schima, J. Guillem Carrau ja G. von Rintelen, kohtudokumentide kättetoimetamise aadress Luxembourgis,

kostja esimeses kohtuastmes,

Madalmaade Kuningriik, esindajad: B. Koopman ja M. Bulterman,

Nederlandse Zuivelorganisatie, asukoht Zoetermeer (Madalmaad), esindajad: *advocaat* P. van Ginneken ja *advocaat* G. Béquet,

menetlusse astujad esimeses kohtuastmes,

EUROOPA KOHUS (seitsmes koda),

koosseisus: koja president J.-C. Bonichot, kohtunikud J. L. da Cruz Vilaça ja C. Lycourgos (ettekandja),

kohtujurist: J. Kokott,

kohtusekretär: A. Calot Escobar,

arvestades pärast kohtujuristi ärakuulamist tehtud otsust lahendada asi põhistatud määrusega vastavalt Euroopa Kohtu kodukorra artiklile 181,

on teinud järgmise

* Kohtumenetluse keel: saksa.

kohtumääruse

- 1 Oma määruskaebuses palub Schutzgemeinschaft Milch und Milcherzeugnisse e.V. tühistada Euroopa Liidu Üldkohtu kohtumääruse Schutzgemeinschaft Milch und Milcherzeugnisse vs. komisjon (T-112/11, EU:T:2014:752, edaspidi „vaidlustatud kohtumäärus”), millega see kohus jättis läbi vaatamata tema hagi, milles paluti tühistada komisjoni 2. detsembri 2010. aasta määrus (EL) nr 1121/2010, millega registreeritakse kaitstud päritolunimetuste ja kaitstud geograafiliste tähiste registris nimetus („Edam Holland” (KGT)) (ELT L 317, lk 14; edaspidi „vaidlusalune määrus”).

Õiguslik raamistik

Määrus (EÜ) nr 510/2006

- 2 Nõukogu 20. märtsi 2006. aasta määruse (EÜ) nr 510/2006, põllumajandustoodete ja toidu geograafiliste tähiste ja päritolunimetuste kaitse kohta (ELT L 93, lk 12, edaspidi „algmäärus”), mis veel kehtis vaidlusaluste asjaolude asetleidmise ajal, põhjenduses 14 on märgitud:

„Registreerimismenetlus peaks võimaldama igal liikmesriigis või kolmandas riigis õigustatud huvi omaval füüsilisel või juriidilisel isikul vastuväite esitamisega oma õigusi kasutada.”

- 3 Algmääruse artikli 7 lõiked 1 ja 2 sätestasid:

„1. Kuue kuu jooksul artikli 6 lõike 2 esimeses lõigus osutatud Euroopa Liidu Teatajas avaldamise kuupäevast arvates võib iga liikmesriik või kolmas riik esitada [Euroopa] [K]omisjonile kavandatava registreerimise kohta nõuetekohaselt põhjendatud vastuväite.

2. Iga õigustatud huvi omav füüsiline või juriidiline isik, kes elab või on asutatud mõnes muus liikmesriigis kui see, kus registreerimist taotletakse, või kolmandas riigis, võib samuti esitada kavandatavale registreerimisele nõuetekohaselt põhjendatud vastuväite.

Liikmesriigis elava või asutatud füüsilise või juriidilise isiku vastuväide esitatakse sellele liikmesriigile lõike 1 kohase vastuväite esitamise tähtaja jooksul.

[...]”.

- 4 Selle määruse artikli 13 lõike 1 teine lõik sätestas:

„Kui registreeritud nimetus sisaldab põllumajandustoote või toidu nimetust, mida peetakse üldnimetuseks, ei ole selle üldnimetuse kasutamine asjaomase põllumajandustoote või toidu puhul vastuolus esimese lõigu punktidega a või b.”

Vaidlusalune määrus

- 5 Vaidlusaluse määruse põhjenduses 8 on märgitud:

„Selgub, et kui vastuväitjad kinnitavad, et registreerimine ohustaks nimetusi, kaubamärke või tooteid ning et registreerida soovitud nimetus on üldine, ei osutata toote „Edam Holland” kogu nimetusele, vaid üksnes nimetuse ühele osale, nimelt nimetusele „Edam”. Kaitse on siiski antud mõistele „Edam Holland” kui tervikule. [Algm]ääruse [...] artikli 13 lõike 1 teise lõigu kohaselt võib jätkata nimetuse „Edam” kasutamist tingimusel, et [liidu] õiguskorra alusel kohaldatavad põhimõtted ja eeskirjad on täidetud. Selguse huvides on spetsifikaati ja kokkuvõtet vastavalt muudetud.”

6 Selle määruse artikkel 1 näeb ette:

„Käesoleva määruse I lisas esitatud nimetus registreeritakse.

Olenemata esimesest lõikest võib jätkata nimetuse „Edam” kasutamist Euroopa Liidu territooriumil tingimusel, et [Euroopa Liidu] õiguskorra alusel kohaldatavad põhimõtted ja eeskirjad on täidetud.”

7 Nimetatud määruse II lisas on esitatud järgmine teave:

„[...]

4. Spetsifikaat: [...]

4.1. Nimetus „Edam Holland”

4.2. Kirjeldus Juust „Edam Holland” on loomulikul teel laagerdunud poolkõva juust. Kõnealust juustu valmistatakse Madalmaades lehmapiimast, mis on saadud Madalmaade piimakarjakasvatusega tegelevatest põllumajandusettevõtetest, ning mida on laagerdatud Madalmaade laagerdusruumides kuni tarbimisvalmis tooteks saamiseni. [...]”.

Vaidluse taust

8 Vaidluse tausta on vaidlustatud kohtumääruse punktides 1–7 kirjeldatud järgmiselt:

„1 [...] Komisjon avaldas 1. märtsil 2008 registreerimistaotluse nõukogu [alg]määruse [...] põllumajandustoodete ja toidu geograafiliste tähiste ja päritolunimetuste kaitse kohta [...] artikli 6 lõike 2 tähenduses. See registreerimistaotlus, mille oli esitanud Nederlandse Zuivelorganisatie (edaspidi „NZO”) ja komisjonile saatnud Madalmaade Kuningriik, puudutas kaitstud geograafilise tähise [...] „Edam Holland” registreerimist (edaspidi [„vaidlusalune KGT”).

2 Hageja [...] esitas 26. juunil 2008 Saksa ametiasutusele vastuväite [vaidlusaluse] KGT registreerimisele vastavalt [...] [alg]määruse [...] artikli 7 lõikele 2.

3 Selle vastuväitega seoses esitles hageja ennast juustu Edam tootjate ja turustajate kutseühinguna, mille liikmetest ettevõtjad turustasid 2007. aastal 141 385 tonni juustu Edam (millest 94 361 tonni olid nad ise tootnud). Oma vastuväite põhjendusena märkis see ühing eeskätt, et päritolunimetuse „Edam Holland” registreerimine ilma vastava sõnaselge täpsustuseta takistab üldnimetuse „Edam” kasutamist.

4 Saksamaa Liitvabariik esitas komisjonile 18. juulil 2008 vastuväite [vaidlusaluse] KGT registreerimisele. Hageja 26. juuni 2008. aasta vastuväide (eespool punkt 2) lisati Saksamaa Liitvabariigi vastuväitele.

5 Komisjon teatas 21. oktoobril 2008 Madalmaade Kuningriigile, et tema arvates on Saksamaa Liitvabariigi esitatud vastuväide vastuvõetav. Samuti kutsus ta Madalmaade Kuningriiki ja Saksamaa Liitvabariiki alustama kokkuleppe saavutamiseks asjakohaseid nõupidamisi [alg]määruse [...] artikli 7 lõike 5 tähenduses.

6 Madalmaade Kuningriik teatas 29. mail 2009 komisjonile, et tal ei õnnestunud Saksamaa Liitvabariigiga kokkuleppele jõuda.

7 Komisjon võttis 2. detsembril 2010 vastu [vaidlusaluse määruse]. [Vaidlusaluse] KGT spetsifikaadis on muu hulgas märgitud, et juustu „Edam Holland” valmistatakse Madalmaades lehmapiimast, mis on saadud Madalmaade piimakarjakasvatusega tegelevatest põllumajandusettevõtetest (spetsifikaadi punkt 4.2).”

Menetlus Üldkohtus ja vaidlustatud kohtumäärus

- 9 Üldkohtu kohtukantsleile 23. veebruaril 2011 esitatud hagi palus apellant vaidlusalune määrus tühistada.
- 10 Madalmaade Kuningriigil ja NZO-l lubati menetlusse astuda komisjoni toetuseks, kes nõudis hagi rahuldamata jätmist.
- 11 Üldkohus leidis, et tal on toimikumaterjalide põhjal asjas piisavalt teavet ja otsustas kodukorra artikli 113 alusel kohtuasja lahendada ilma menetlust jätkamata ning jättis hagi selle vastuvõetamatuse tõttu läbi vaatamata.

Poolte nõuded

- 12 Apellant palub Euroopa Kohtul:
- esimese võimalusena tühistada vaidlustatud kohtumäärus ja vaidlusalune määrus;
 - teise võimalusena tühistada vaidlustatud kohtumäärus ning saata asi tagasi Üldkohtule; ja
 - mõista mõlema kohtuastme kohtukulud välja komisjonilt.
- 13 Komisjon palub Euroopa Kohtul:
- jätta määruskaebus rahuldamata, ja
 - mõista kohtukulud välja apellandilt.
- 14 Madalmaade Kuningriik palub Euroopa Kohtul määruskaebus rahuldamata jätta.
- 15 NZO palub Euroopa Kohtul:
- esimese võimalusena jätta määruskaebus rahuldamata;
 - teise võimalusena, kui määruskaebus rahuldatakse, saata asi tagasi Üldkohtule, ja
 - kolmanda võimalusena, kui määruskaebus rahuldatakse ja Euroopa Kohus otsustab vaidluse ise lahendada, vaidlusalune määrus tühistamata jätta.

Apellatsioonkaebuse analüüs

- 16 Oma kodukorra artikli 181 alusel võib Euroopa Kohus juhul, kui apellatsioonkaebus on tervikuna või osaliselt ilmselgelt vastuvõetamatu või ilmselgelt põhjendamatu, ettekandja-kohtuniku ettepanekul ja pärast kohtujuristi ärakuulamist igal ajal jätta apellatsioonkaebuse või vastuapellatsioonkaebuse põhistatud määrusega tervikuna või osaliselt rahuldamata.
- 17 Käesolevas apellatsiooniasjas tuleb seda sätet kohaldada.

18 Apellant esitab määruskaebuse toetuseks neli väidet.

Esimene väide

Apellandi argumentatsioon

- 19 Esimeses väites leiab apellant, et Üldkohus rikkus õigusnormi seetõttu, et tema hinnangul puudus tal põhjendatud huvi, mis tulenes sellest, et vaidlusaluses määruses ei täpsustata, et sõna „Edam” on üldnimetus algmääruse artikli 13 lõike 1 teise lõigu tähenduses, mistõttu võib jätkata juustu turustamisel selle sõna kasutamist. See ebatäpsus kahjustab oluliselt apellandi õiguslikku seisundit, sest Euroopa Kohtu praktikast tuleneb, et esineb eeldus, mille kohaselt iga liitnimetuse osa on eraldi kaitstud. Järelikult on tõendatud apellandi põhjendatud huvi ja Üldkohus jättis tema hagi vääralt vastuvõetamatuse tõttu läbi vaatamata.
- 20 Komisjon vaidleb nendele argumentidele vastu.

Euroopa Kohtu hinnang

- 21 Vaidlusaluse määruse põhjenduses 8 on märgitud – viidates otseselt algmääruse artikli 13 lõike 1 teisele lõigule –, et „nimetuse „Edam” kasutamist [võib jätkata]”. Nimelt oli algmääruse selles sättes ette nähtud, et kui kaitstud päritolunimetuste ja kaitstud geograafiliste tähiste registris registreeritud nimetus sisaldab põllumajandustoote või toidu nimetust, mida peetakse üldnimetuseks, ei riku selle üldnimetuse kaubanduslikul eesmärgil kasutamine selle registreeritud nimetuse kaitset. Seetõttu otsustas komisjon vaidlusaluse määruse artiklis 1, et kuna tegemist on üldnimetusega, võib olenemata vaidlusaluse KGT registreerimisest jätkata nimetuse „Edam” kasutamist Euroopa Liidu territooriumil tingimusel, et ELi õiguskorra alusel kohaldatavad põhimõtted ja eeskirjad on täidetud.
- 22 Eeltoodust tuleneb, et Üldkohus otsustas ilma õigusnormi rikkumata vaidlustatud kohtumääruse punktides 29 ja 30, et vaidlusaluse määruse võimalik tühistamine ei tooks apellandi liikmetele mingit kasu, sest see määrus nägi ette, et nimetust „Edam” võib jätkuvalt kasutada, eeskätt juustu turustamiseks, tingimusel et liidu õiguskorra alusel kohaldatavad põhimõtted ja eeskirjad on täidetud.
- 23 Eeltoodust nähtub, et esimene väide tuleb ilmse põhjendamatus tõttu tagasi lükata.

Teine väide

Apellandi argumentatsioon

- 24 Teises väites heidab apellant Üldkohtule ette nende faktide moonutamist, millele ta tugines oma argumendis, et vaidlusalune määrus takistab tema liikmete majandustegevust, mis seisneb piimatarnetes Madalmaale „Edam” juustu tootmiseks. Oma teise väite toetuseks viitab apellant faktidele ja tõenditele, mis näitavad nende tarnete toimumist, toonitades, et ükski teine menetluse pool neid asjaolusid ei vaidlusta, ja järeldab, et Üldkohus moonutas fakte otsustades, et apellandi see argument oli faktiliselt põhjendamata. Lisaks on ta seisukohal, et Üldkohus moonutas mitmest aspektist ka neid fakte, millele ta tugines vaidlustatud kohtumääruse punktis 41.
- 25 Komisjon vaidleb apellandi poolt selle väite toetuseks esitatud argumentidele vastu.

Euroopa Kohtu hinnang

- 26 Kõigepealt olgu märgitud, et vastavalt ELTL artikli 256 lõikele 1 ja Euroopa Liidu Kohtu põhikirja artikli 58 esimesele lõigule saab edasi kaevata ainult õigusküsimustes. Üldkohtul on ainupädevus tuvastada ja hinnata asjassepuutuvaid faktilisi asjaolusid ning hinnata tõendeid. Välja arvatud juhul, kui kohtule esitatud tõendeid on moonutatud, ei ole faktiliste asjaolude ja tõendite hindamine seega õigusküsimus, mis kuuluks sellisena Euroopa Kohtu poolt apellatsioonimenetluses läbivaatamisele (kohtuotsus ICF vs. komisjon, C-467/13 P, EU:C:2014:2274, punkt 26 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 27 Ent käesolevas asjas viitab apellant oma teise väite toetuseks vaid Üldkohtus esitatud faktidele ja tõenditele seoses oma mõnede liikmete poolt Madalmaadesse tarnitud piima kogustega, järeldades sellest, et vaidlusaluse määruse tõttu takistatakse tema liikmete majandustegevust, sest nad ei saa enam müüa Saksamaal toodetud piima vaidlusaluse KGT-ga kaitstud juustude tootmiseks Madalmaades. Apellant palub seetõttu Euroopa Kohtul tuvastada ja hinnata fakte, mis aga ei kuulu tema pädevusse, sest täpsustatud ei ole seda, miks neid on moonutatud.
- 28 Lisaks, mis puudutab argumente seoses vaidlustatud kohtumääruse punktiga 41, milles Üldkohus järeldab, et apellant ei saanud Üldkohtu menetlusse astuda eesmärgiga esindada oma piimatootjatest liikmete huve, siis piisab, kui märkida, et nagu ka apellant ise oma määruskaebuse punktis 32 tunnistas, käsitlevad need argumendid Üldkohtu hinnangut, mis esitati mittevajalikuna. Seetõttu tuleb need argumendid tulemusetuse tõttu tagasi lükata, sest need ei saa igal juhul kaasa tuua vaidlustatud kohtumääruse tühistamist.
- 29 Eespool esitatud kaalutlustest tuleneb, et teine väide tuleb ilmselge vastuvõetamatuse tõttu tagasi lükata.

Kolmas väide

Apellandi argumentatsioon

- 30 Kolmandas väites märgib apellant, et Üldkohus rikkus õigusnormi sellega, et ta ei tunnustanud apellandi põhjendatud huvi, mis tulenes algmäärusest tulenevast tema isiklikust õigusest esitada vastuväide.
- 31 Komisjon vaidleb apellandi poolt selle väite toetuseks esitatud argumentidele vastu.

Euroopa Kohtu hinnang

- 32 Algmääruse artikli 7 lõike 2 esimeses lõigus oli sätestatud, et iga õigustatud huvi omav füüsiline või juriidiline isik, kes elab või on asutatud mõnes muus liikmesriigis kui see, kus registreerimist taotletakse, või kolmandas riigis, võib samuti esitada kavandatavale registreerimisele nõuetekohaselt põhjendatud vastuväite.
- 33 Selle artikli viidatud lõike teine lõik näeb aga ette, et liikmesriigis elava või asutatud füüsilise või juriidilise isiku vastuväide esitatakse selle artikli lõike 1 kohase vastuväite esitamise õiguse teostamiseks sellele liikmesriigile.
- 34 Seega tuvastas Üldkohus vaidlustatud kohtumääruse punktis 42 õigusnormi rikkumata, et õigustatud huvi omavad füüsilised või juriidilised isikud, kes elavad või on asutatud mõnes liikmesriigis, ei saa esitada vastuväidet otse komisjonile.
- 35 Neid asjaolusid arvestades tuleb kolmas väide ilmselge põhjendamatus tõttu tagasi lükata.

Neljas väide

Apellandi argumentatsioon

- 36 Neljandas väites on apellant seisukohal, et tema liikmed on pandud konkureerivasse seisundisse Madalmaades vaidlusaluse KGT-ga kaitstud juustude tootjatega. Tema sõnul tõendavad nimetuse „Edam” all turustatavate toodete paljusus ja sellest tulenev oht, et tarbija ei tee neil vahet, et kõik „Edam” tooted konkureerivad turul omavahel.
- 37 Lisaks on apellant seisukohal, et Üldkohus rikkus tema õigust olla ärakuulatud. Nimelt oleks Üldkohus pidanud pooltele andma võimaluse täiendada oma argumentatsiooni seoses konkurentsiolukorra esinemisega toodete, mida apellandi liikmed müüvad nimetuse „Edam” all, ja vaidlusaluse KGT-ga kaitstud toodete vahel, kuna Üldkohus oli seisukohal, et apellant ei ole seda konkureerivat seisundit tõendanud, kuigi komisjon võttis apellandi vastuväite vaidlusaluse KGT registreerimise kohta menetluse ja järelikult tunnustas, et tal on selle vastuväite esitamiseks algmääruse artikli 7 lõikes 2 nõutud „õigustatud huvi”.
- 38 Apellant vaidleb vastu ka Üldkohtu kaalutlustele, mis on esitatud vaidlustatud kohtumääruse punktides 44-46, milles see kohus märgib, et algmääruse eesmärk oli luua võrdsed konkurentsitingimused päritolumärgiseid kandvatele toodetele, et vaidlusalune määrus ei näe ette apellandi liikmete õiguste äravõtmist, ja et igal juhul ei ole viimase argumentid sellised, mis tõendaksid, et see määrus tema liikmeid otseselt puudutab.
- 39 Komisjon vaidleb apellandi poolt selle väite toetuseks esitatud argumentidele vastu.

Euroopa Kohtu hinnang

- 40 Kõigepealt, mis puudutab argumenti seoses võimaliku konkureeriva seisundiga, milles olid vaidlusaluse KGT-ga kaitstud juustude Madalmaade tootjad ja apellandi liikmed, siis piisab, kui märkida, et apellant, kes piirdub ainult esimesele kohtuastmele esitatud hagi esitatud teatud asjaolude kordamisega, kinnitab, et Üldkohus moonutas apellandi poolt talle esitatud tõendeid ja fakte, täpsustamata, milles see moonutamine seisnes. Selline argumentatsioon tuleb seega ilmselge vastuvõetamatuse tõttu tagasi lükata.
- 41 Edasi, apellandi argumenti kohta, et Üldkohus rikkus tema õigust olla ärakuulatud, piisab, kui märkida – ilma, et tuleks uurida, kas komisjon ka tegelikult tunnustas apellandi „õigustatud huvi” algmääruse artikli 7 lõikes 2 tähenduses –, et 15. novembril 2013 palus Üldkohus pooltel menetlust korraldavate meetmete raames vastata mitmele küsimusele, mis puudutasid muu hulgas apellandi õigustatud huvi. Järelikult on ilmselgelt põhjendamata apellandi argument, et Üldkohus rikkus tema õigust olla ärakuulatud.
- 42 Lõpuks, mis puudutab apellandi argumente seoses vaidlustatud kohtumääruse punktidega 44-46, siis tuleb märkida, et nagu tunnistab ka apellant ise oma määruskaebuse punktides 58, 61 ja 63, käsitleb see hinnangut, mille Üldkohus esitas mittevajalikuna, mistõttu ei ole need argumentid tulemuslikud.
- 43 Kõigist eespool esitatud põhjendustest tuleneb, et neljas väide tuleb tagasi lükata osaliselt ilmselge vastuvõetamatuse ja osaliselt ilmselge põhjendamatus tõttu.
- 44 Nendest kaalutlustest lähtuvalt tuleb jätta määruskaebus tervikuna rahuldamata.

Kohtukulud

- 45 Vastavalt kodukorra artikli 138 lõikele 1, mida kodukorra artikli 184 lõike 1 alusel kohaldatakse apellatsioonkaebuste suhtes, on kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud hüvitama kohtukulud, kui vastaspool on seda nõudnud.
- 46 Kuna komisjon on kohtukulude hüvitamist apellandilt nõudnud ja viimane on kohtuvaidluse kaotanud, tuleb käesoleva menetluse kohtukulud sellele institutsioonile välja mõista.
- 47 Vastavalt kodukorra artikli 140 lõikele 1, mida kodukorra artikli 184 lõike 1 alusel kohaldatakse apellatsioonkaebuste suhtes, kannab Madalmaade Kuningriik ise oma kohtukulud.
- 48 Kodukorra artikli 184 lõike 4 alusel tuleb otsustada, et ka NZO kannab ise oma kohtukulud.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (seitsmes koda) otsustab:

- 1. Jätta määruskaebus rahuldamata.**
- 2. Mõista kohtukulud välja Schutzgemeinschaft Milch und Milcherzeugnisse e.V-lt.**
- 3. Jätta Madalmaade Kuningriigi ja Netherlandse Zuivelorganisatie kohtukulud nende endi kanda.**

Allkirjad